

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 564/2015-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 26 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 57/2014 zo 7. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 26 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžo 57/2014 zo 7. septembra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v právnom postavení žalobcu v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Sžo 57/2014 bol účastníkom odvolacieho konania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 123/2012-51 z 10. apríla 2014.

S poukazom na skutkové okolnosti veci sťažovateľ pomerne chaotickým a nezrozumiteľným podaním plným urážok a vulgarizmov znevažujúcich osobu a prácu tak viacerých ústavných činiteľov, ako i príslušníkov obvodného oddelenia Policajného zboru a príslušníkov rodiny [REDAKOVANÉ] dáva do rozporu závery napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a namieta porušenie svojich práv zaručených ústavou aj dohovorom (bod 1).

3. Sťažovateľ sa následne s ohľadom na uvedené v petite podanej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia jeho základných práv podľa čl. 26 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom zároveň žiada zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a priznanie odškodnenia vo výške 5 800 eur zo strany [REDAKOVANÉ]. Zároveň sa domáha, aby „... JUDr. Gabriela Gerdová prokurátorka NSSR niesla trestnoprávnu zodpovednosť za nesprávne právne rozhodnutie vo veci.“.

II.

4. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.

8. Podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať sťažovateľ alebo jeho právny zástupca. K návrhu na začatie konania sa musí priložiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom s výslovným uvedením, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. V prvom rade ústavný súd poznamenáva, že v konaní pred ústavným súdom bol sťažovateľ viackrát poučený o náležitostiach podaní adresovaných ústavnému súdu predpísaných zákonom o ústavnom súde (najmä o povinnosti byť zastúpený advokátom vyplývajúcej z ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, čo sťažovateľ v danej veci nesplnil) a tiež bol opakovane upozornený (napr. sp. zn. Rvp 10104/2013) aj na to, že v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej

núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“) vytvorila Slovenská republika nový inštitucionálny a funkčný systém slúžiaci na sprístupnenie právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi prostredníctvom Centra právnej pomoci, ktorým rozšíril zákonodarca pôsobnosť centra aj na väčšinu konaní pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy.

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažoval za potrebné znovu vyzvať sťažovateľa na odstránenie zisteného nedostatku a upozorňovať ho na možnosť priznania právnej pomoci centrom (sťažovateľ podal na ústavnom súde celkovo už 11 návrhov, resp. sťažností, ktoré skončili ich odložením v zmysle dikcie ustanovenia § 23a zákona o ústavnom súde a v rámci ktorých bol opakovane kvalifikovaným spôsobom oboznámený o zákonných náležitostiach návrhov podávaných ústavnému súdu).

11. Tieto skutočnosti viedli ústavný súd k tomu, že sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde neumožňuje upustiť v konaní pred ústavným súdom od splnenia procesnej podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom (obdobne napr. I. ÚS 164/2014).

V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že práve povinné právne zastúpenie je garantom toho, aby ústavná sťažnosť splňala všetky zákonné náležitosti vrátane presne, jasne a zrozumiteľne formulovaného petitu. Advokát je osobou povinnou pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky (a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta) a tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

13. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu (tak ako to je i v prípade posudzovanej sťažnosti sťažovateľa, predmetom ktorej je spor o uloženie pokuty vo výške 30 eur), poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)].

Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne nejde. Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je zjavne bagateľná, bol by daný dôvod i na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

14. V závere ústavný súd rovnako zdôrazňuje, že sťažnosť sťažovateľa obsahuje urážlivé a dehonestujúce výroky, ako aj neopodstatnené obvinenia adresované nielen voči viacerým ústavným činiteľom, ale i voči príslušníkom obvodného oddelenia Policajného zboru a rodine [REDACTED]. Predmetné výroky a vyjadrenia sťažovateľa okrem iného neprimeraným spôsobom obviňujú tieto osoby v tom-ktorom prípade najmä z nespravodlivého rozhodovania vo vzťahu k osobe sťažovateľa a naznačujú ich zaujatosť.

Vo vzťahu k predmetnému správaniu účastníka ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý už vyslovil, že „V zásade smie byť sťažnosť odmietnutá ako neprijateľná podľa čl. 35 ods. 3 dohovoru, pokiaľ bola vedome založená na nepravdivých faktoch, a rovnako ak používa útočný, resp. hrubo urážlivý jazyk“ (Řehák v. Česká republika, No. 67208/01, rozhodnutie z 18. 5. 2004).

Ústavný súd je preto s ohľadom na zmienené toho názoru, že sťažovateľ výrokmi obsiahnutými v podanej sťažnosti prekročil hranicu normálnej kritiky a hrubými urážkami konal v rozpore s princípom zachovávanía úcty k právam iných, ktorý má byť v rámci občianskoprávneho konania v súlade s § 1 a § 2 Občianskeho súdneho poriadku rešpektovaný všetkými účastníkmi konania a z ktorého vyplýva i požiadavka, aby účastníci konania rešpektovali ľudskú dôstojnosť, občiansku česť i osobnosť ďalších účastníkov konania, ale i samotného vo veci konajúceho súdu tak vo svojich písomných, ako i verbálnych prejavoch. Správanie sťažovateľa je teda podľa názoru ústavného súdu možné označiť za zneužitie práva na podanie sťažnosti a je v rozpore s účelom takéhoto práva.

Na záver možno preto uviesť, že súčasťou zákonom predpísaných náležitostí návrhu na začatie konania na ústavnom súde je i primeraná slušnosť vo vyjadrovaní. Z dôvodu hrubo neslušného a urážlivého obsahu návrhu sťažovateľa preto ústavný súd mohol predmetnú sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí i z tohto dôvodu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2015